

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
21. december 2023

J nr. 2023 - 4118

Klima-, Energi- og Forsyningsudvalget har i brev af 9. november 2023 stillet mig følgende spørgsmål 47 alm. del, som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål 47

Vil ministeren kommentere det materiale, som udvalget har modtaget fra Dansk Fjernvarme i forbindelse med foretræde den 9. november 2023 vedrørende problemer med at få etableret overskudsvarmeprojekter, jf. KEF alm. del - bilag 411 (20222) og bilag 58.

Svar

Prisreguleringen af overskudsvarme blev indført med *Opfølgende aftale ifm. Klima-aftale for energi og industri af 7. september 2021* (V, LA, K, DF, S, RV, EL, A og SF) og trådte i kraft 1. januar 2022. Aftalen fra 2021 fulgte op på en række aftaler om overskudsvarme fra 2018, 2019 og 2020.

Jeg har forelagt Energistyrelsen de konkrete udfordringer, som Dansk Fjernvarme påpeger i deres foretrædemateriale af 9. november 2023. Energistyrelsen har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

"Nedenfor kommenteres på Dansk Fjernvarmes materiale under de fem overskrifter, som fremgår af slide 6 i Dansk Fjernvarmes præsentation. Dertil en sjette overskrift vedr. betydningen af elpriser:

"Dispensationsmulighed giver ikke øget sikkerhed"

Det antages, at Dansk Fjernvarme med dispensationsmulighed henviser til prisloftets fleksibilitetsmekanismer, herunder muligheden for, at Forsyningstilsynet under visse betingelser kan godkende et individuelt prisloft, muligheden for at fastlåse prisloftet i en nærmere aftalt periode og muligheden for, at nye anlæg kan få godkendt at forhøje prisloftet i op til tre år mod tilsvarende nedsættelse i efterfølgende år.

Det er rigtigt, at prisloftet og fleksibilitetsmekanismerne ikke fjerner fjernvarmeselskabernes risiko ved overskudsvarmeprojekter. Prisloftet er ikke et loft over betalingen mellem fjernvarmeselskab og overskudsvarmeleverandør, men et loft over de samlede omkostninger, som fjernvarmeselskabet må indregne i sine varmepriser og dermed viderefakturere til sine kunder. Det betyder, at det vil være fjernvarme-

Klima-, Energi- og
Forsyningsministeriet

Stormgade 2-6
1470 København K

T: +45 3392 2800
E:

www.kefm.dk

Side 1/4

selskabet, der med prisloftreguleringen bærer ansvaret for og risikoen ift. at identificere og håndtere de tekniske, økonomiske, finansielle mv. risici, der vil være for fjernvarmeselskabet og i sidste ende fjernvarmebrugere ved overskudsvarme projekter. Prisloftet stiller derfor øgede krav til, at fjernvarmeselskabet vurderer, om det samlet set er mere hensigtsmæssigt at investere i en anden, alternativ grøn produktionskilde end overskudsvarmen, samt til at forhandle lave priser og risikodeling i deres privatretlige kontrakter med leverandøren.

Med de politisk aftalte fleksibilitetsmuligheder er der dog indbygget nogle frihedsgrader i reguleringen, herunder til at fjernvarmeselskaberne og overskudsvarmeleverandørerne kan indgå aftaler, der så vidt muligt mindsker risikoen for parterne. Det drejer sig om muligheden for at fastlåse prisloftet på ubestemt tid, som kan give øget sikkerhed for, at man ikke senere skal indrette sig efter et lavere prisloft.

Hertil kommer muligheden for at få fastsat et individuelt prisloft efter forudgående ansøgning til Forsyningstilsynet. Det kan fx være, hvis det landsdækkende prisloft ikke repræsenterer et realistisk alternativ for fjernvarmeselskabet lokalt, eller hvis en virksomhed rammes atypisk hårdt af prisloftet. I situationer, hvor et forretningsbehov for fx overskudsvarmeleverandøren nødvendiggør hurtigere afskrivning i starten af projektets periode, fx for at reducere overskudsvarmeleverandørens risiko, er der mulighed for at opnå et forhøjet prisloft i op til tre år.

"Variabelt loft øger usikkerhed markant"

Det er i indretningen af prisloftet søgt at gøre prisloftet så aktuelt som muligt ift. rente, elpriser, inflationsforventninger og priseftervisninger. Det er samtidig også hensigten, at prisloftet skal rumme en vis stabilitet og forudsigelighed. Det har været vurderingen, at en årlig udmelding af prisloftet bedst balancerer disse hensyn.

Derudover kan der jf. ovenfor henvises til muligheden for, at overskudsvarmeleverandøren og fjernvarmeselskabet i et hvilket som helst år frit kan aftale at fastlåse det gældende prisloft og dermed reelt kan gardere sig mod i fremtiden at skulle efterleve et lavere prisloft. Fastlåsningsmuligheden gælder også for overskudsleverancer med et godkendt individuelt prisloft.

"Tvivlsspørgsmål som ved spildevand er lig ingen investering i udnyttelse"

Der henvises til berigtigelsen af svar på KEF alm. del spm. 430 af 1. december 2023 for så vidt angår varme fra spildevand.

"Loftet er ikke designet til at øge udnyttelsen – tværtimod"

Det er hensigten, at prisreguleringen skal balancere flere hensyn. Der skal være et rimeligt økonomisk incitament for virksomheden til at udnytte overskudsvarmen. Dernæst skal prisreguleringen understøtte, at forbrugerne opnår billigst mulig varme. Endelig skal prisreguleringen fungere som et værn mod egentlig produktion af varme, såkaldt afgiftsbetinget fremstilling af overskudsvarme.

Indførelsen af et prisloft skal ses i sammenhæng med en række andre initiativer på overskudsvarmeområdet de senere år, herunder afgiftslempelser, og lettelse af administrative byrder og risici for overskudsvarmeleverandører, hvor hensigten samlet er at øge udnyttelsen af overskudsvarme, der hvor det giver økonomisk mening for varmemeforbrugerne. Prisloftet giver også friere rammer for, at overskudsleverandøren kan opnå et overskud, og dermed få øget incitament til, at overskudsvarmen udnyttes.

"Varmeforbrugerne er allerede beskyttet gennem eksisterende love og regler"

Som det fremgår af ministerens svar på KEF alm. del spørgsmål 460 af 25. oktober 2023, er det korrekt, at den fjernvarmevirksomhed, der køber overskudsvarme, fortsat er omfattet af den almindelige prisregulering om fastsættelse af prisen på fjernvarme, herunder den såkaldte substitutionspris. Det betyder bl.a., at fjernvarmevirksomheden ikke kan indregne omkostninger til overskudsvarme, der overstiger den laveste af enten prisloftet eller substitutionsprisen, i varmepriserne. Endvidere skal overskudsvarmeprojekter godkendes efter reglerne i projektbekendtgørelsen, herunder leve op til samfundsøkonomikravet.

På trods af den øvrige prisregulering af fjernvarme, vurderes det, at der - i fravær af prisloftet – kan være en risiko for, at fjernvarmeselskabet investerer i eller køber og udnytter overskudsvarme til højere omkostninger end omkostningerne for fjernvarmeselskabet ved varmen fra et alternativt, nyt VE-anlæg. Det vil være til ulempe for de lokale varmemefbrugere.

Det kan fx være i områder med fossilt baserede anlæg, hvor substitutionsprisen kan være høj. Substitutionsprisen er fastsat ud fra omkostninger ved eksisterende, lokale anlæg, mens prisloftet fastsættes ud fra de forventede investerings- og driftsomkostninger samt faktiske priseftervisninger ved et nyt VE-anlæg.

Godkendelse af et projekt efter projektbekendtgørelsen forudsætter, at det er det samfundsøkonomisk mest fordelagtige projekt. Sigtet med en godkendelse efter projektbekendtgørelsen er således et andet end det forbrugerøkonomiske hensyn, som dog også kan indgå i en godkendelse efter projektbekendtgørelsen.

Uanset, om et projekt vedrører overskudsvarme eller anden produktionsform, er en godkendelse efter projektbekendtgørelsen kun baseret på fjernvarmeselskabets forventninger til økonomien i projektet, og de reelle omkostninger kan derfor efterfølgende vise sig at fravige disse omkostninger. Endvidere fører Forsyningstilsynet ikke tilsyn med projektgodkendelser. En godkendelse efter projektbekendtgørelsen sætter derfor ikke et loft over prisen og vurderes kun at indeholde en begrænset forbrugerbeskyttelse.

Betydningen af elpriser:

Elomkostninger kan udgøre en væsentlig del af de samlede omkostninger ved overskudsvarmeprojekter, når temperaturen på overskudsvarmen skal hæves via

en varmepumpe, før varmen kan udnyttes i fjernvarmenettet. Hvis temperaturen skal hæves meget, og hvis der samtidig er store investeringsomkostninger til fjernvarmenet, kan den samlede omkostning for at udnytte overskudsvarmen endvidere blive høj og gøre andre grønne alternativer mere økonomisk hensigtsmæssige.

Det har været hensigten, at de elomkostninger, som indgår i prisloftet, i så høj grad som muligt skal afspejle de reelle omkostninger til el, der måtte være ved alternativ produktion af varme fra en varmepumpe. Det er gjort ved, at der i beregningen af det årlige prisloft, medtages de forudgående 24 måneders spotpriser på el kombineret med elmarkedets forventede priser for det år, hvor prisloftet skal gælde. I hvor høj grad denne beregning i det enkelte år er retvisende for det enkelte selskab vil variere og afhænge af, hvordan selskabet fremskaffer sin el. Fx om det købes på spotmarkedet, eller om selskabet har købt el på flerårige kontrakter. Således vil muligheden for udsving i elprisen være en risiko ved både overskudsvarmeprojekter og andre elbaserede varmeproduktionsformer, der skal vurderes og håndteres på lige fod med andre risici. Ligesom elpriserne for det enkelte selskab i det enkelte år kan overstige forudsætninger i beregningen af prisloftet, kan det omvendte også være tilfældet.”

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at vi skal have de rigtige rammer for udnyttelse af overskudsvarme i Danmark. Jeg lytter derfor også til den kritik, som bl.a. Dansk Fjernvarme har rettet mod prisloftet.

Mit ministerium har igangsat en branchedialog mhp. at få uddybet, hvilke barrierer branchen ser. Derudover vil jeg drøfte hensyn bag prisloftet og mulige løsninger med aftalepartierne bag *Opfølgende aftale ifm. Klimaaftale for energi og industri mv.* snarest.

Med venlig hilsen

Lars Aagaard